

Beleidsregels Jeugdhulp Leeuwarden 2015

November 2014

Colofon

Uitgave
Gemeente Leeuwarden
Dienst Welzijn

18 november 2014

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
2	Kernbegrippen rond de zorg voor jeugd	6
3	Afwegingskader	7
3.1	Zorgplicht	7
3.2	Uitvoering van het Leeuwarder model	8
3.3	Algemeen afwegingskader	8
3.4	Afwegingskader individuele voorzieningen	12
4	Toegang en toeleiding naar ondersteuning	12
4.1	Toegang via andere verwijzers dan de gemeente	12
4.2	Toegang via Raad voor de Kinderbescherming	13
4.3	Toegang via de Gemeente Leeuwarden	13
4.4	Het vooronderzoek	14
4.5	Het gesprek	14
4.6	Het verslag	15
4.7	Het ondersteuningsplan	16
4.8	Advisering	16
4.9	De aanvraag	16
4.10	De beschikking	17
5	Verstrekking van individuele voorzieningen	17
5.1	Vormen van verstrekkingen	17
5.2	Combinatie van zorg in natura en PGB	18
5.3	Voorzieningen in natura	18
5.4	PGB	18
5.5	Trekkingsrecht	19
5.6	Welke ondersteuning kan met PGB ingekocht worden?	19
5.7	Inzet professionele help of inzet vanuit het eigen netwerk	20
5.8	Afwegingskader inzet eigen netwerk	21
5.9	Bepaling hoogte PGB	22
6	Ouderbijdrage	23
6.1	Ouderbijdrage	23
6.2	Wat is de hoogte van de ouderbijdrage?	24
7	Kwaliteit	25
7.1	Kwaliteitseisen	25
7.2	Fraude en oneigenlijk gebruik	27
7.3	Klachtenregeling	27
7.4	Bezwaar en beroep	28
7.5	Vertrouwenspersoon	28
7.6	Inspraak en medezeggenschap	29
7.7	Privacy/ gegevensuitwisseling	29
7.8	Escalatieproces	30

8	Slotparagraaf	30
8.1	Hardheidsclausule	30
8.2	Vaststelling en inwerkingtreding	30
8.3	Overgangsrecht	31
8.4	Citeertitel	31

Bijlagen

Bijlage 1: De toepassing van het woonplaatsbeginsel

Bijlage 2: Afwegingskader individuele voorzieningen

Bijlage 3: Het toegangsproces schematisch weergegeven

Bijlage 4: Format budget plan

1. Inleiding

De Verordening Jeugdhulp Leeuwarden 2015 en deze Beleidsregels Jeugdhulp Leeuwarden 2015 geven uitvoering aan de Jeugdwet. In de Jeugdwet wordt de verantwoordelijkheid van de gemeenten uitgebreid met de provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg, de gesloten jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren (jeugd-ggz), zorg voor jeugd met een licht verstandelijk beperking (jeugd-lvb), ggz in het kader van het jeugdstrafrecht (forensische zorg), jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Daarnaast wordt met deze wet een omslag gemaakt naar een stelsel met een voorzieningsplicht, waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald. Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jeugdige en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

Met deze stelselwijziging streven we naar een grotere inzet op preventie, tijdige ondersteuning en het versterken van eigen kracht van jeugdigen en hun ouders. Door gemeenten verantwoordelijk te maken voor alle taken op het gebied van jeugdhulp, krijgen zij de mogelijkheid om een samenhangend stelsel te realiseren.

In de Verordening Jeugdhulp Leeuwarden 2015 staat opgenomen dat het college bij nadere regeling regels stelt met betrekking tot het afwegingskader individuele voorzieningen, PGB, inspraak en medezeggenschap en klachtenregeling. In deze beleidsregels worden deze zaken uitgewerkt. Daarnaast bevatten de beleidsregels een uitgebreide beschrijving van het toegangsproces.

De Jeugdwet en de Verordening Jeugdhulp Leeuwarden 2015 leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door de sociale wijkteams, jeugd en gezinsteams, scholenteam of het dorpen team (vanaf nu sociaal wijkteam).

Hierbij moet worden opgemerkt dat dit de startsituatie betreft bij de inwerkingtreding van de wet. Aangezien het veel nieuwe taken betreft en de uitvoering nog in ontwikkeling is, kan het nodig zijn de beleidsregels op basis van opgedane ervaring aan te passen in de loop van de tijd. Dat is ook precies de reden om de beleidsregels een dergelijke flexibiliteit mee te geven: soms is een kleine snelle aanpassing vereist om optimale ondersteuning te kunnen blijven bieden aan inwoners van Leeuwarden.

Leeuwarden model:

De gemeente Leeuwarden staat voor de taak om met veel minder financiële middelen vanaf 2015 ondersteuning te bieden aan gezinnen die problemen ervaren in de opvoeding of specialistische zorg te bieden aan een kind/jeugdige die dat nodig heeft.

Om de inhoudelijke taken binnen de financiële kaders uit te voeren, kiezen we er voor om de opgelegde bezuinigingen via het Leeuwarder model in onderlinge samenhang op te pakken. Het model faciliteert als het ware de beweging van complexe of langdurige ondersteuning naar meer informele zorg. Dat moet zich op de korte termijn vertalen in: investeren aan de 'voorkant' en een verschuiving 'nieuw voor oud' om de sociale wijkteams te bekostigen. Op de lange termijn is de verwachting dat dienstverlening dichtbij,

eigen netwerk en wijkondersteuning leidt tot efficiëntere en effectievere dienstverlening en reductie van dure specialistische zorg.

Het Leeuwarder model onderscheidt drie sporen van hulp en ondersteuning:

- Gewoon opvoeden: een sterke samenleving
- Basisondersteuning
- Aanvullende ondersteuning

De idee achter het Leeuwarder model is dat de mate van zelfredzaamheid bepaalt welke hulp- en ondersteuning we willen inzetten. Dit vergt een andere cliëntbenadering dan voorheen. Niet het model 'vraag-aanbod' maar het cliëntprofiel bepaalt of er toegang wordt gegeven voor professionele hulp- en ondersteuning. Waarbij de meest kwetsbaren professioneel geholpen worden en de zelfredzamen op zichzelf of hun netwerk zijn aangewezen. Ook geldt dat bij het bieden van ondersteuning meer dan voorheen gekeken wordt naar mogelijkheden om de zelfredzaamheid te vergroten. Kinderen zijn per definitie niet (volledig) zelfredzaam, als er gesproken wordt over zelfredzaamheid wordt daarmee dan ook de zelfredzaamheid van de ouder(s) bedoeld.

Wij willen toe naar een situatie waar ondersteuning dicht bij mensen wordt geboden. Wijk- en buurtgericht waar dat kan, stedelijk als dat beter past, regionaal als het effectiever is. We doen dit voor elk van de domeinen: jeugd, Wmo en participatie.

[Beleidsregels Jeugdhulp Leeuwarden 2015](#)

Beleidsregels Jeugdhulp Leeuwarden 2015 vinden hun basis in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en zijn net zo bindend als de Verordening Jeugdhulp Leeuwarden 2015. Bij de beoordeling van geschillen is het de rechter die toetst of de gemeente de eigen regels, zoals neergelegd in de verordening en de beleidsregels jeugdhulp wel correct heeft gehanteerd.

2. Kernbegrippen rond de zorg voor jeugd

[Andere voorzieningen](#)

Voorzieningen anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. Bijvoorbeeld voorzieningen voor jeugdigen die vallen onder de WMO 2015, zoals hulpmiddelen.

[Cliëntondersteuning](#)

In Leeuwarden krijgt de cliëntondersteuning vorm binnen de basisondersteuning, die geboden wordt door de sociale wijkteams en de jeugd- en gezinsteams.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn dat de dienstverlening dicht bij de inwoner plaatsvindt, dat de inwoner die centraal staat en dat het gaat om het leveren van maatwerk. Er is keuzevrijheid om voor een andere medewerker van het team te kiezen in geval er problemen ontstaan in de relatie cliënt-professional.

Wanneer een inwoner twijfelt aan de objectiviteit van de ondersteuning die geboden wordt, zal de sociaal werker daarover met die persoon in gesprek gaan. Wanneer zij er samen niet uitkomen, en de cliënt nog steeds twijfelt aan de objectiviteit, heeft hij of zij recht op ondersteuning van een andere werker. Cliëntondersteuning is een algemene voorziening, waarvoor de gemeente geen eigen bijdrage vraagt: de ondersteuning door de sociale werkers is vrij toegankelijk voor alle inwoners.

Individuele voorziening

Aanbod van diensten of activiteiten dat, alleen na zorgvuldig onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, middels een beschikking toegankelijk is en dat is gericht op jeugdhulp.

Een individuele voorziening kan worden ingezet:

- door het sociaal wijkteam,
- na verwijzing van een huisarts, jeugdarts of medisch specialist,
- op verzoek van de gecertificeerde instelling.
- bij meervoudige complexe problematiek of wanneer er sprake is van een onveilige situatie. In dit geval is het nodig om advies in te winnen en kan de individuele voorziening niet toegekend worden zonder deskundigenadvies.

Informele zorg

De zorg die wordt verricht door het sociaal netwerk en niet-professionals zoals werkstudenten.

Overige voorziening

Jeugdhulp geboden in overige voorzieningen is voor alle inwoners vrij toegankelijk. Het gaat dan om informatie en advies, lichte (pedagogische) ondersteuning en contact met de gebiedsteams. Het jongerenwerk, de jeugdgezondheidszorg, ouderavonden met opvoedingsthema's in kindercentra/scholen, maar ook de huisarts zijn voorbeelden van vrij toegankelijke jeugdhulp. Deze hulp is vrij (zonder tussenkomst van het gebiedsteam) toegankelijk.

Sociaal wijkteam/ dorpenteam

Een team van ongeveer 10 fte (fulltime eenheden) waar generalisten met hun specifieke specialisme, alle burgers van de gemeente Leeuwarden kunnen ondersteunen bij hun vragen en ondersteunen bij onder andere de volgende onderwerpen:

opvoeding, gezin, kinderen, werk, bv. hulp bij solliciteren of re-integratie, financiën, wonen, vrije tijd en sport, wet en regelgeving, vrienden en relaties en zorg, ondersteuning en hulpmiddelen.

Overall in de beleidsregels waar sociaal wijkteam staat kan ook dorpenteam, jeugd- en gezinsteam of scholenteam gelezen worden.

3. Afwegingskader

3.1 Zorgplicht

Met de invoering van de Jeugdwet vervalt het recht op zorg. In plaats daarvan komt de zorgplicht van gemeenten. De gemeente moeten zorgen voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van de verschillende vormen van jeugdhulp. Ieder kind dat een vorm van jeugdhulp nodig heeft, dient deze daadwerkelijk te krijgen (art. 2.6 Jeugdwet).

3.2 Uitvoering van Leeuwarder model

Het Leeuwarder model onderscheidt drie sporen van hulp en ondersteuning op het gebied van jeugd:

- **Gewoon opvoeden: een sterke samenleving**

Zelf doen wat je kunt of een beroep doen op familie of buren. Maar ook met behulp van de pedagogische ‘civil society’, het opvoedklimaat in de directe omgeving van het kind, het consultatiebureau, de opvoedkade etc.

- **Basisondersteuning: steun waar nodig**

Naast burgers bewegen ook professionals zich in de wijk. In het sociaal domein zet de gemeente de wijkteams centraal, die met generalistische sociaal werkers zich richten op alle leefgebieden van de burger. De sociaal werkers gaan er op af en werken door middel van signalering, facilitering, activering en waar nodig ondersteuning met als doel het bevorderen van de zelfredzaamheid en sociale cohesie in de wijk. De sociale wijkteams zijn het centrale aanspreekpunt voor gezinnen met problemen (één huishouden, één plan). De sociale werkers bieden lichte hulp en ondersteuning en kunnen doorverwijzen naar specialistische zorg.

- **Aanvullende ondersteuning: speciaal waar het moet**

Waar nodig zet het wijkteam aanvullende ondersteuning in. De taken/activiteiten van de sociaal werkers zullen in de wijken worden uitgevoerd. Het team vormt een brug naar de burgers in de wijk, functionarissen en andere professionals. Waar de aanvullende ondersteuning niet effectief op wijkniveau georganiseerd kan worden, verwijst de sociaal werker door naar lokaal of (boven-)regionaal georganiseerde zorg- en hulpverlening.

3.3 Algemeen afwegingskader

Als een persoon aanspraak maakt op ondersteuning op basis van de Jeugdwet zal dit verzoek gewogen worden. Het gaat daarbij om een individuele weging, waarbij altijd eerst gekeken wordt of de jongere en/of zijn ouders zelf of met behulp van het eigen netwerk of school tot een oplossing kan komen voor het probleem, de Eigen Kracht Conferentie kan hierbij een middel zijn.

Als dat niet het geval is of er aanvullend hierop een voorziening nodig is op het gebied van jeugdhulp, dan zal eerst gekeken worden of dit een overige voorziening (vrij-toegankelijk) is of een individuele voorziening (niet vrij-toegankelijk) moet zijn. Bij een individuele voorziening wordt gekozen voor de goedkoopst adequate voorziening. Er zijn vaak meerdere geschikte oplossingen, maar er wordt gekozen voor de oplossing die naar objectieve maatstaven de goedkoopste is maar kwalitatief voldoende. Indien belanghebbende een duurdere voorziening wil (die eveneens adequaat is) komen de meerkosten voor rekening van belanghebbende .

Wanneer er een overige voorziening aanwezig is die passend is bij de hulpvraag dan kan er geen recht ontleend worden aan een individuele voorzieningen.

Woonplaatsbeginsel

In de Jeugdwet is uitgewerkt hoe het woonplaatsbeginsel dient te worden toegepast bij de inzet van deze voorzieningen. Hiermee wordt helderheid verschaft welke gemeente verantwoordelijk is voor de in te zetten hulp in bijzondere of onduidelijke gevallen. In bijlage 1 worden deze kaders per situatie verder beschreven.

Gebruikelijke zorg

Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. De ouders zorgen voor de opvoeding van hun kinderen. Dit houdt in: het zorgen voor hun geestelijk en lichamelijk welzijn en het bevorderen van de ontwikkeling van hun persoonlijkheid (en naar draagkracht voorzien in de kosten van dit alles).

Deze zorgplicht strekt zich uit over opvang, verzorging, begeleiding en opvoeding die een ouder (of verzorger), onder meer afhankelijk van de leeftijd en verstandelijke ontwikkeling van het kind, normaal gesproken geeft aan een kind, inclusief de zorg bij kortdurende ziekte.

Orderingsprincipe 'Kind in Fryslân

Het sociaal wijkteam gebruikt de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM), inclusief het ouderschapssupplement, als algemeen afwegingskader. De ZRM is een instrument waarmee de vraag en de zelfredzaamheid van de (volwassen) cliënt in kaart kan worden gebracht. Het concretiseert zelfredzaamheid op de volgende domeinen: inkomen, dagbesteding, huisvesting, gezinsrelaties, geestelijke gezondheidszorg, fysieke gezondheid, verslaving, vaardigheden bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL), sociaal netwerk, maatschappelijke participatie en justitie. Aan de ZRM is het supplement Ouderschap toegevoegd. Dit supplement bevat de domeinen: lichamelijke verzorging, sociaal-emotionele ondersteuning, scholing en opvang. De ouderschapsdomeinen zijn bedoeld voor de beoordeling van volwassenen die het ouderlijke gezag hebben over minderjarige kinderen. De ZRM is als afwegingskader op het terrein van jeugdhulp niet toereikend omdat de ZRM inzicht geeft in de zelfredzaamheid van volwassenen en niet in problematiek bij de jeugdige.

Om te bepalen of een overige voorziening dan wel een individuele voorziening in het kader van jeugdhulp nodig is, wordt er aanvullend gebruik gemaakt van het orderingsprincipe Kind in Fryslân. Het is een instrument dat vanuit dialoog tussen cliënt en betrokken hulpverleners de problematiek rond een kind plaatst binnen een kader van vier opvoedingskwadranten. Het instrument kan gebruikt worden om te bepalen welk type problemen er bij een (hun) kind of gezin speelt. Aan de hand daarvan kan bepaald worden welke intensiteit van zorg noodzakelijk is en wie eventueel de geëigende instelling of partner is om deze hulp te bieden.

Het belangrijkste criterium om vast te stellen welke vorm van hulp nodig is, wordt bepaald door de draagkracht - draaglastverhouding van de kinderen en/of de opvoeders. Deze benadering geeft vervolgens vier situaties aan.

1. Opvoedingsvragen

Het kind heeft thuis, op school of op straat weinig tot geen problemen. Het kind ontwikkelt zich normaal. Opvoedingsvragen zijn naar tevredenheid op te lossen. De opvoeder(s) voelt(en) zich competent. Er is voldoende steun uit het eigen netwerk rond het gezin.

2. Opvoedingsspanning

Er is regelmatig een probleem met het kind thuis, op school of op straat. Er zijn vragen over de psychische en gedragsontwikkeling van het kind. Men vindt de opvoeding van het kind vaak moeilijk. Dat kan uitmonden in chronische opvoedingsstress. De opvoeder voelt zich onzeker of niet competent. Er is maar af en toe steun uit het eigen netwerk.

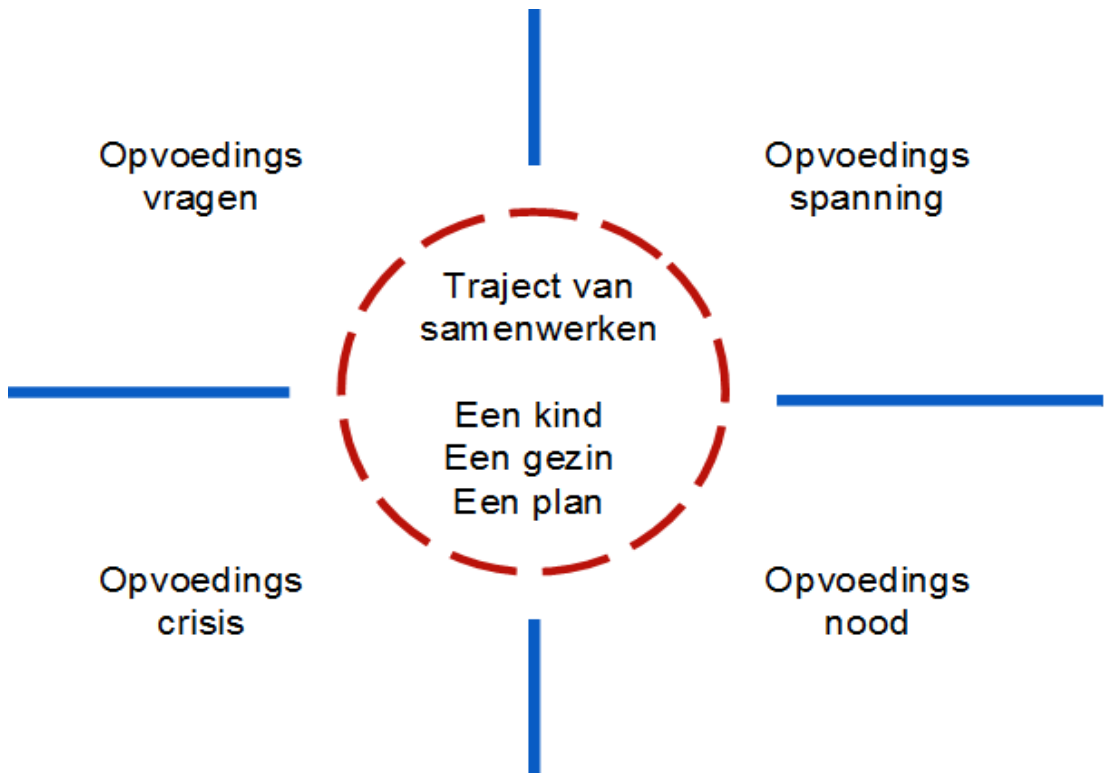
3. Opvoedingsnood

Het leven van het kind thuis, op school of op straat is een aaneenschakeling van problemen. Het kind vertoont merkwaardig gedrag of heeft onbegrijpelijke emoties. De relatie tussen kind en opvoeder is ernstig verstoord. De opvoeder voelt zich machteloos en de situatie lijkt onoplosbaar. De opvoeders lopen vast in de opvoeding. Het netwerk rond het gezin functioneert niet meer.

4. Opvoedingscrisis

Er is een acute probleemsituatie met het kind. Het kind is een gevaar voor zichzelf of anderen. De opvoeders kunnen het niet meer aan en geven het op. De opvoeder heeft de controle verloren of kan de veiligheid van het kind niet meer garanderen. De opvoeders zijn noch samen, noch apart in staat om op dit moment het kind op te voeden. Het eigen netwerk kan nu niet bijspringen.

De genoemde opvoedingsfasen zijn samengevat in onderstaand schema

Bij de vier opvoedingskwadranten past een bepaalde vorm van zorg of een interventie. Bij het kwadrant opvoedingsvragen is over het algemeen geen professionele hulp nodig. Bij het kwadrant opvoedingsspanning is er wel een lichte vorm van hulp of zorg nodig. Het kan gaan om een persoonlijk advies of een vorm van begeleiding. Bij de kwadranten opvoedingsnood en opvoedingscrisis is individuele ondersteuning noodzakelijk.

Opvoedingsvragen

- vragen van ouders zijn naar tevredenheid op te lossen
- ouders voelen zich competent
- ouders hebben behoefte aan informatie en uitwisselen van ervaringen
- de steun en het eigen netwerk voldoet
- er kunnen vragen zijn rondom de ontwikkeling van het kind “is het normaal dat mijn kind zo doet.”
- de draagkracht - draaglastverhouding in het gezin is in balans
- de regie van de eventueel ingezette zorg is in hand van ouders of de jongere zelf. Advies vanuit preventie of lichte opvoedingsondersteuning kan gewenst zijn.

Opvoedingsspanning

- opvoedingsvragen van ouders zijn niet soepel oplosbaar, er is sprake van beginnende problemen
- ouders twijfelen soms aan de eigen opvoedingsvaardigheden en competenties
- ouders hebben behoefte aan vrijblijvende begeleiding en ondersteuning, bij voorkeur door een professional
- de ondersteuning van het eigen netwerk schiet soms tekort
- er kan sprake zijn van spanning rond de ontwikkeling van het kind, bijvoorbeeld “waarom wordt mijn kind toch steeds gepest?”
- de draagkracht - draaglast verhouding in het gezin raakt soms in onbalans
- de regie van de eventuele zorg ligt bij voorkeur in handen van ouders of de jongere zelf, ondersteuning met kortdurende interventies en/of begeleiding kan gewenst zijn

Opvoedingsnood

- opvoedingsproblemen zijn hardnekkig en complex
- ouders voelen zich machteloos en incompetent aangaande de opvoeding
- ouders hebben behoefte aan intensieve opvoedingsondersteuning/behandeling
- de steun vanuit het eigen netwerk is onvoldoende of niet aanwezig
- er kunnen vragen zijn rondom de ontwikkeling van het kind; “wat is er toch met mijn kind aan de hand, is er sprake van een psychiatrische aandoening?”
- de draagkracht - draaglastverhouding is ernstig verstoord
- de regie over de behandeling wordt over het algemeen vormgegeven door een specialist.

Opvoedingscrisis

- opvoedingsproblemen wordt acuut - escaleren in snel tempo
- het gevoel bij ouders van competentie is (tijdelijk) verdwenen
- ouders hebben direct behoefte aan intensieve ondersteuning en/of behandeling
- de steun vanuit het eigen netwerk is onvoldoende
- er kunnen vragen zijn vanuit een ontwikkelingscrisis van het kind;

- de draagkracht -draaglast verhouding in het gezin is per acuut ernstig in disbalans
- de regie over de in te zetten spoedzorg ligt in handen van een specialist

De sociaal werker moet in de situatie van opvoedingsvragen en -spanning vragen van kinderen en opvoeders kunnen beantwoorden, advies kunnen geven en eventueel begeleiden. Bij opvoedingsnood en opvoedingscrisis is de specialistische jeugdzorg per definitie verantwoordelijk voor de ingezette behandeling. De behandelcoördinatie ligt bij hen (vaak een gedragswetenschapper of bijv. GZ-psycholoog of psychiater); de sociaal werker behoudt wel de zorgcoördinatie voor het proces.

3.4 Afwegingskader individuele voorziening

Wanneer er sprake is van opvoedingscrisis of opvoedingsnood wordt er contact opgenomen met een specialistische jeugdhulpdeskundige. Samen wordt gekeken welk ondersteuning nodig is.

In de verordening is een aantal vormen van individuele maatwerkvoorzieningen weergegeven. Binnen deze vormen kan er een onderscheid gemaakt worden in de categorieën:

- A. Ambulante behandeling of hulpverlening
- B. Intensieve ambulante behandeling of hulpverlening
- C. Zorg overdag
- D. Verblijf

In overleg met de ingeschakelde specialistische jeugdhulpdeskundige wordt beoordeeld welke categorie ingezet moet worden, daarbij zal de deskundige een gemotiveerd advies geven.

In bijlage 2 is per individuele voorziening de primaire doelgroep en het resultaat weergegeven. In 2015 wordt het afwegingskader verder uitgewerkt/aangescherpt.

4. Toegang en toeleiding naar ondersteuning

In dit hoofdstuk wordt het proces van toegang en toeleiding naar individuele voorzieningen nader uitgewerkt. Het betreft een uitwerking van de artikelen 3 t/m 13 van de verordening Jeugdhulp gemeente Leeuwarden 2015. De toegang tot overige voorzieningen is vrij-toegankelijk en inwoners van de gemeente Leeuwarden kunnen zich hier rechtstreeks tot wenden. In bijlage 3 is het toegangsproces schematisch weergegeven.

4.1 Toegang via andere verwijzers dan gemeente

In artikel 3 en 4 van de Verordening jeugdhulp gemeente Leeuwarden 2015 staan de volgende verwijzers genoemd: huisarts, medisch specialist, jeugdarts, rechter of de gecertificeerde instelling. Deze verwijzers leggen hun besluit tot verwijzen vast in een standaard formulier. Dit formulier heeft registratievoorschriften. Door dit formulier is de afstemming met de gemeente geregeld. Van deze verwijzers wordt verwacht dat zij zelf

zorg dragen voor de zorgvuldigheidseisen bij het nemen van besluiten rond de veiligheid van kinderen.

De zorgaanbieder beoordeelt of er sprake is van een enkelvoudige hulpvraag of dat er meer aan de hand is. Indien er meer aan de hand is, neemt de zorgaanbieder contact op met het sociale wijkteam om na te vragen of de jeugdige bekend is zodat de zorg als onderdeel opgenomen kan worden in het ondersteuningsplan.

Naast de verwijzers genoemd in artikel 3 en 4 is er ook nog een toegang via de samenwerkingsverbanden van het onderwijs en de verwijzingen van Veilig Thuis. Bij de verwijzingen door deze laatste twee vormen van toegang geldt dat de inzet alleen bekostigd wordt door de gemeente als er een ondersteuningsplan opgesteld wordt in samenwerking met de sociale wijkteams of wanneer de verwijzing via de in artikel 3 en 4 genoemde verwijzers plaatsvindt (er is namelijk geen sprake van een leveringsplicht door de gemeente).

4.2 Toegang via Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

De Raad voor de Kinderbescherming is als onafhankelijke partij betrokken bij gezinnen waar opvoeden een probleem is geworden. De RvdK kan de rechter verzoeken een kindbeschermingsmaatregel op te leggen. Ook onderzoekt de RvdK de situatie van jongeren die met de politie in aanraking komen en licht de RvdK de rechter of officier van justitie daarover in. Ook adviseert de RvdK de rechter bij gezag- en omgangszaken, als ouders die uit elkaar gaan het niet eens worden over afspraken over de kinderen, bijvoorbeeld over de omgangsregeling of de verblijfplaats. Voorts is de RvdK betrokken bij zaken op het gebied van afstand doen, de screening adoptiegezinnen, adviesaanvragen over adoptie en afstammingsvragen. Tot slot heeft de RvdK een toetsende/toezichthoudende taak bij bescherming- en strafzaken.

Om deze taken in goede afstemming met gemeenten te kunnen uitvoeren zijn er samenwerkingsafspraken opgesteld. In deze samenwerkingsafspraken is ook stilgestaan bij de toegang tot zorg via het RvdK.

4.3 Toegang via gemeente

Een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder kan naast de huisarts, jeugdarts of medisch specialist ook binnenkomen bij het college van de gemeente. Het college heeft deze taak gemandateerd aan de sociale wijkteams.

Jeugdigen of zijn ouders van de gemeente Leeuwarden kunnen zich met een hulpvraag melden bij het sociaal wijkteam. De beslissing welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand in overleg tussen de sociaal werker en de jeugdige en zijn ouders.

Spoedeisende gevallen

In spoedeisende gevallen wordt via Spoed4Jeugd passende spoedhulp ingezet. Spoed4Jeugd is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar. Bij acute crisis is hulp aanwezig binnen 2 uur.

4.4 Vooronderzoek

Naar aanleiding van de hulpvraag doet de sociaal werker onderzoek om de vraag verder te verhelderen. Dit wordt gedaan door onder andere op huisbezoek te gaan, informatie te verzamelen bij het netwerk (waaronder het onderwijs), hulpverleners waar deze persoon eerder of nog steeds mee in aanraking is of advies en consult te vragen bij een specialist. Tijdens het vooronderzoek wordt de jeugdige en/of zijn ouders op de hoogte gebracht van de mogelijkheid om een familiegroepsplan als bedoeld in artikel 1.1 van de wet op te stellen. Als de jeugdige en/of zijn ouders daarom vragen kan de sociaal werker de jeugdige en/of zijn ouders ondersteunen bij het opstellen van het familiegroepsplan. Het familiegroepsplan wordt in artikel 1.1 van de Jeugdwet gedefinieerd als: hulpverleningsplan of plan van aanpak gesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige horen.

4.5 Het gesprek

Om te ondersteuningsbehoefte vast te stellen vindt er een gesprek plaats tussen de sociaal werker en de jongere en/of zijn ouders. In het gesprek zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een overige voorziening (vrij-toegankelijk) is of een individuele voorziening (niet vrij-toegankelijk) moet zijn.

Een sociaal werker dient op een professionele, methodische manier de persoonskenmerken van de cliënt en diens behoefte aan ondersteuning te inventariseren als ook de mogelijke oplossingen, met kennis van de verordening, de sociale kaart en met creativiteit in het vinden van domeinoverstijgende oplossingen.

Inhoud van het gesprek

Tijdens het gesprek wordt- geheel uitgaande van de jongere en/of zijn ouders- een zo compleet mogelijke inventarisatie gemaakt. Deze inventarisatie heeft nadrukkelijk het startpunt bij de jongere en/of zijn ouders en omvat:

- a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling (ook op school) en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
- b. het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp;
- c. het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving/ sociaal netwerk een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
- d. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
- e. de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;
- f. de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;
- g. de wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;
- h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en

- i. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een PGB, waarbij de jeugdige of zijn ouders in begrijpelijke bewoordingen worden ingelicht over de gevolgen van die keuze. Dit gebeurt zowel mondeling als schriftelijk (Zie voor een nadere uitwerking van de PGB hoofdstuk 5).

Waar nodig kan gespecialiseerde jeugdhulpdeskundigheid worden ingevlogen bij het gesprek.

Waar wordt het gesprek gevoerd?

Het gesprek wordt bij voorkeur bij de jongere en/of zijn ouders thuis gevoerd. Er is een aantal argumenten aan te voeren waarom dit de meest geschikte plek is: het is de vertrouwde omgeving, een professional kan zich beter aanpassen aan wisselende plaatsten dan een niet-professional, het kan relevant zijn de leefomgeving van de jongere te zien. Ook is het mogelijk om het gesprek bij het sociaal wijkteam te houden. Hiervoor kan gekozen worden als het bijvoorbeeld in de thuissituatie door omstandigheden niet mogelijk of uiterst ingewikkeld is. Verder is het mogelijk dat de jongere en/of zijn ouders aangeeft het gesprek liever elders te voeren. Dat zou kunnen zijn bij een vertrouwenspersoon of een naast familielid.

Voor het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige en/of de ouders, in de vorm van het gesprek (en het vooronderzoek), geldt een behandeltijd van maximaal zes weken. In deze periode wordt niet alleen het gesprek gevoerd maar ook gekeken naar allerhande mogelijkheden en voorliggende voorzieningen die een oplossing kunnen zijn.

4.6 Het verslag

In artikel 8 van de verordening staat dat het gesprek en het vooronderzoek met een verslag afgesloten wordt, waarbij elk onderdeel de belangrijkste punten kort worden samengevat en mogelijke oplossingen worden benoemd. De jongere en/of zijn ouders zal dit verslag te allen tijde desgevraagd kunnen ontvangen. Het verslag wordt binnen 5 werkdagen na het gesprek aan de jongere en/of zijn ouders beschikbaar gesteld. Indien de gestelde termijn niet haalbaar is, wordt de jongere en/of zijn ouders geïnformeerd over de reden van vertraging.

De jongere en/of zijn ouders heeft de mogelijkheid in het verslag correcties en aanvullingen aan te brengen. Deze komen niet in de plaats van het oorspronkelijke verslag, maar worden aan het oorspronkelijke verslag toegevoegd.

Daarbij dient men zich te realiseren dat het gesprek gevoerd wordt vanuit de jongere en/of zijn ouders en zijn behoeften en persoonlijke kenmerken. Van het verslag kan dan ook niet verwacht worden dat het een geheel objectieve weergave van de situatie van de jongere en/of zijn ouders weergeeft: het zal duidelijk subjectieve aspecten, vanuit de jongere en/of zijn ouders, bevatten. Deze subjectieve aspecten zullen zodanig herkenbaar moeten zijn. Bestaat er uiteindelijk behoefte aan een objectieve onderbouwing, dan zal dat na de aanvraag plaats moeten vinden.

4.7 Ondersteuningsplan

Op basis van het vooronderzoek en het gesprek kan de sociaal werker met de betrokkene een ondersteuningsplan opstellen waarin wordt aangegeven welke hulpvraag er is, welke oplossingen moeten worden geboden en met welke doelstelling. In het ondersteuningsplan wordt gezorgd dat er afstemming is met de zorg die eventueel via scholen (in het kader van passend onderwijs) is ingezet. Als de jongere en/of zijn ouders een familie-groepsplan heeft opgesteld, betreft de sociaal werker dit plan bij het opstellen van het ondersteuningsplan. Dit kan geheel het familie-groepsplan zijn, of het kan een onderdeel van dit plan.

De sociaal werker geeft een zwaarwegend advies ten aanzien van de in te zetten ondersteuning en de cliënt bepaalt de aanbieder (die gecontracteerd is door de gemeente Leeuwarden) als die daarvoor noodzakelijk is. De cliënt neemt contact op met de in het ondersteuningsplan genoemde en de door hem uitgezochte aanbieder. De aanbieder bekijkt in samenwerking met het Sociaal wijkteam (en de cliënt) of de voorgestelde ondersteuning inderdaad het meest passend is.

Wanneer het eenvoudige en enkelvoudige problematiek betreft kan de sociaal werker in overleg met de betrokkene afzien van het opstellen van een ondersteuningsplan.

4.8 Advisering

Bij meervoudige en/of complexe problematiek of wanneer er sprake is van een onveilige situatie is het nodig om advies in te winnen en kan de individuele voorziening niet toegerekend worden zonder advies. Wanneer er sprake is van enkelvoudige problematiek, is het inwinnen van advies niet verplicht. Op casusniveau heeft het sociaal wijkteam de beschikking over “deskundigenadvies”. Dit advies kan bestaan uit meekijken maar ook uit meewerken.

Het deskundigenadvies bestaat uit twee delen: advies en triage. Bij advies weet de sociaal werker welke gespecialiseerde instelling de benodigde deskundigheid kan leveren en neemt contact op. Bij triage weet de sociaal werker niet precies welke specifieke deskundigheid eerst nodig is en heeft advies nodig om dit te beoordelen. Hiervoor neemt de sociaal werker contact op met een generalistische gedragswetenschapper. Het deskundigenadvies is zodanig georganiseerd dat gebiedsteams zowel voor triage als voor advies een vaste contactpersonen hebben.

4.9 Aanvraag

Na het opstellen (of definitief vaststellen) van het ondersteuningsplan stuurt de sociaal werker het, door de betrokkenen ondertekende, verslag, en in voorkomend geval, de voor de beschikking noodzakelijke onderdelen uit het ondersteuningsplan naar de gemeentelijke uitvoeringsinstantie (Stichting MO-zaak). Het verslag en het ondersteuningsplan vormen daarmee de aanvraag voor een individuele voorziening. Op basis van het ondersteuningsplan stelt de gemeente de voorziening door middel van een beschikking beschikbaar aan de betrokkene.

Wanneer een jongere en/of zijn ouders een aanvraag indient voor het inzetten van een individuele voorziening zonder afstemming/vooroverleg met het sociaal wijkteam (of huisarts, medisch specialist of jeugdarts), zal het college de aanvrager verwijzen naar het sociaal wijkteam van de wijk waar de aanvrager woont. Het sociaal wijkteam zal dan de aanvrager binnen vijf werkdagen uitnodigen voor een gesprek.

4.10 Beschikking

De cliënt neemt contact op met de in het ondersteuningsplan genoemde en de door hem uitgezochte aanbieder. De aanbieder bekijkt in samenwerking met de cliënt en het Sociaal wijkteam of de voorgestelde ondersteuning inderdaad het meest passend is. De ondersteuning zal direct starten. Het is niet nodig om te wachten op de beschikking.

De cliënt ontvangt zijn beslissing op zijn aanvraag op grond van de Jeugdwet 2015, binnen 2 weken na de aanvraag, schriftelijk in een beschikking. Indien deze termijn overschreden lijkt te worden, zal op grond van de Awb de burger schriftelijk geïnformeerd over een verlenging of opschorting van deze termijn.

Bij het verstrekken van een voorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:

- a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
- b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
- c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en indien van toepassing,
- d. welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.

Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een PGB wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:

- a. voor welk resultaat het PGB kan worden aangewend;
- b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het PGB;
- c. wat de hoogte van het PGB is en hoe hiertoe is gekomen;
- d. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het PGB is bedoeld, en
- e. de wijze van verantwoording van de besteding van het PGB.

Als sprake is van een te betalen ouderbijdrage wordt de jeugdige of zijn ouders daarover in de beschikking geïnformeerd.

5. Verstrekking van individuele voorzieningen

5.1 Vormen van een verstrekking

De individuele voorziening kan in natura of als persoonsgebonden budget (PGB) worden verstrekt. In dit hoofdstuk worden verschillende verstrekkingvormen, de criteria met betrekking tot de betrekkingvormen en de verschillende procedures behandeld.

5.2 Combinatie zorg in natura en PGB

Jeugdigen en/of de ouders hebben de mogelijkheid om de individuele voorziening in de vorm van zorg in natura of in PGB te ontvangen. Het bieden van de mogelijkheid om een individuele voorziening in een PGB en een andere individuele voorziening in zorg in natura te verstrekken vinden wij belangrijk. Het bieden van een combinatie van zorg in natura en PGB, binnen één individuele voorziening, is niet mogelijk. Dit vanwege het principe van integraliteit dat zo beperkt wordt.

5.3 Voorziening in natura

Een voorziening in natura is een daadwerkelijke levering van een individuele voorziening via een door de gemeente gecontracteerde partner. De gemeente geeft aan de zorgaanbieder opdracht de ondersteuning te leveren.

5.4 PGB

Een PGB bestaat uit een geldbedrag waarmee de jongere en/of zijn ouders zelf zorg of ondersteuning kunnen inkopen. Het is een alternatief voor een individuele voorziening in natura. Een voorziening in natura (ZIN) is ondersteuning die rechtstreeks door een zorginstelling wordt geleverd.

Voorwaarden:

een PGB wordt verstrekt als:

- De jongere en/of zijn ouders naar oordeel van het college op eigen kracht voldoende in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen dan wel met de hulp uit zijn sociale netwerk of van een curator, bewindvoerder, mentor of gemachtigde in staat is de aan de PGB verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;
- De jongere en/of zijn ouders zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij de voorziening die een gecontracteerde aanbieder levert niet passend is in zijn specifieke situatie. Het kan daarbij gaan om de aard van de hulpverlening, waarbij godsdienstige, levensbeschouwelijke of culturele overwegingen ook een rol kunnen spelen. Wanneer de aanvrager dit heeft beargumenteerd, is deze voorwaarde geen grond voor de gemeente om een PGB te weigeren.
- Naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de ondersteuning van goede kwaliteit is en bijdraagt aan het beoogde resultaat.

Mogelijkheid om een PGB uit te sluiten.

Een PGB kan niet verstrekt worden als het gaat om een minderjarige die in een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering heeft gekregen of een jeugdige is opgenomen in een gesloten accommodatie met een machtiging.

Verder mag een PGB geweigerd worden wanneer

- Blijkt dat de cliënt opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid.

- De cliënt niet voldoet aan de hierboven genoemde voorwaarden
- De cliënt het PGB niet of voor een ander doel gebruikt

Het feit dat er een beschikking afgegeven is voor minder dan 10 uur ondersteuning of jeugdhulp per week is vanuit de Jeugdwet geen geldige reden voor het afschermen van de mogelijkheid voor een PGB.

De toets aan de randvoorwaarden en de afspraken worden vastgelegd in een beschikking; hierin staat de omvang van het budget en de voorwaarden. De beschikking wordt toegevoegd aan het ondersteuningsplan. De jeugdige en/of de ouders maakt een budgetplan op basis van het door de gemeente aangeleverde format (zie bijlage 4). Het budgetplan wordt getoetst door MO-zaak, deze dient te voldoen aan zowel doelmatigheid als rechtmatigheid en de wettelijke kwaliteitseisen

5.5 Trekkingsrecht

Per 1 januari 2015 wordt landelijk verplicht het model van trekkingsrechten ingevoerd. Hierbij krijgen PGB-houders geen geld meer op de rekening maar gaat de SVB het geld beheren.

In plaats daarvan geven zij aan wie hen welke ondersteuning verleent. Nadat de ondersteuning is geleverd wordt tot uitbetaling aan de hulp overgegaan (tot een maximum van het PGB-bedrag). De SVB zal ook de zorgovereenkomsten die PGB-houders afsluiten toetsen op arbeidsrechtelijke aspecten.

5.6 Welke ondersteuning kan met een PGB ingekocht worden?

Per 2015 is het binnen de Jeugdwet mogelijk om voor vrijwel alle individuele voorzieningen een PGB te ontvangen.

De volgende voorzieningen zijn wettelijk uitgesloten van een PGB:

- Bemiddeling;
- Jeugdzorg Plus, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering;

Daarnaast worden de volgende zorgvormen/taken uitgesloten van een PGB

- Administratie
De doorlopende administratiekosten die de budgethouder bij derden heeft belegd komen niet voor vergoeding uit het PGB in aanmerking. De PGB-administratie doet een budgethouder zelf of een vertegenwoordiger doet dit zonder hiervoor geld uit het PGB te ontvangen. Met de invoering van het trekkingsrecht worden de administratieve lasten beperkt.
- Coördinatie
Een budgethouder komt in principe alleen in aanmerking voor een PGB als hij zelf (of een vertegenwoordiger) op verantwoorde wijze regie kan voeren. Een budgethouder kan daarom niet met het PGB de coördinatie-taak inkopen, deze rol vervult de budgethouder immers zelf of is belegd bij een vertegenwoordiger. Dit past in de lijn dat vergoeding van de bemiddelingstaak wettelijk van het PGB is uitgesloten.

Uitzondering:

- o Wanneer geen passende natura voorziening beschikbaar is, en
- o niet door de gemeente alsnog gecontracteerd kan worden, en
- o de cliënt of zijn vertegenwoordiger niet in staat is op verantwoorde wijze uitvoering te geven aan het PGB.

In dat geval zal de gemeente een coördinator (ZIN) aanwijzen. Of (al dan niet) tijdelijk toestaan dat een PGB-bureau voor ondersteuning mag worden ingeschakeld. Op deze wijze kan een cliënt die niet in voldoende mate regie kan voeren toch passende ondersteuning in de vorm van een PGB ontvangen. Er vindt daarbij in ieder geval functiescheiding plaats tussen coördinatortaken en het bieden van daadwerkelijke hulp. Het PGB-bureau moet voldoen aan het daarvoor geldende Keurmerk.

- **Crisishulp/ crisisopvang/ spoedeisende zorg**
Wanneer in geval van crisis direct hulp moet worden ingezet is er geen tijd om een plan op te stellen, de hoogte van het PGB te bepalen en een zorgovereenkomst te sluiten met een hulpverlener/organisatie. Bovendien moet deze hulp voldoen aan kwaliteitseisen. Voor crisishulp is het om deze redenen niet mogelijk een PGB te ontvangen.
- **Voortgezette diagnostiek**
Voortgezette diagnostiek is onderdeel van de onderzoeksfase. Aan de hand van diagnostiek wordt een ondersteuningsplan opgesteld en bepaald welke voorzieningen moeten worden ingezet. Diagnostiek moet voldoen aan specifieke kwaliteitseisen het ligt daarom niet voor de hand om voor deze zorgvorm een PGB te verstrekken.
- **Pleegzorg**
De opvang van een kind door een pleegouder, is uitgesloten van het PGB. Voor deze zorg kan namelijk een pleegzorgvergoeding worden ontvangen. Dit is een onkostenvergoeding die niet als inkomen wordt gezien en verschilt daarmee van het PGB. Via de organisatie pleegzorg is kwaliteit en begeleiding van het pleeggezin geborgd. Voor de zorg die een kind extra nodig heeft kan een (pleegzorg) ouder wel een PGB ontvangen.

Bij zwaardere ondersteuningsvormen, zoals maatschappelijke opvang, beschermd wonen, (dag) behandeling en ambulante specialistische jeugdhulp zal goed gekeken worden naar of een cliënt regiemogelijkheden heeft en of de beoogde ondersteuning aansluit op de benodigde kwaliteit en de te behalen resultaten. Bij twijfels zal geen PGB voor deze zorgvormen worden toegekend.

5.7 Inzet professionele hulp of inzet vanuit eigen netwerk

Een cliënt die met een PGB de ondersteuning zelf organiseert kan deze ondersteuning afnemen bij een informele hulp (bijvoorbeeld een familielid of bekende), een zelfstandig werkende hulp of een aanbieder (formeel hulp/ professional).

Het is toegestaan dat budgethouders samen ondersteuning inkopen met het PGB. Het zorgdoel, de aanvraag, afhandeling en verantwoording blijft wel individueel.

Als een cliënt overweegt om met een PGB zorg in te kopen bij een gecontracteerde ZIN aanbieder, dan worden de overwegingen besproken met de cliënt.

Kiest de cliënt voor een PGB dan maakt de gemeente afspraken met de budgethouder over welke hulpverlener/ organisatie welke hulp mag verlenen en of uitruil tussen hulpverleners mogelijk is. Ook maakt de gemeente afspraken over de hoogte van het PGB dat een budgethouder per periode (maand, kwartaal, halfjaar of jaar) maximaal aan een hulpverlener/ organisatie mag besteden. En stelt de gemeente grenzen aan besteding in het buitenland.

Zoals eerder genoemd, maakt de burger aan de hand van een door de gemeente verstrekt format, een budgetplan (zie bijlage).

5.8 Afwegingskader inzet eigen netwerk (=Informele hulp)

Bij de afweging van het uitbetalen van informele hulp in de vorm van een PGB stellen wij voor een norm van 8 uren per week te hanteren als zijnde onbetaalde inzet van het eigen netwerk. Deze norm wordt nu ook gebruikt in de AWBZ . Wel willen we in 2015 onderzoeken of deze norm passend is.

Het hanteren van een norm is een vereiste om te voorkomen dat alle zorg die het eigen netwerk biedt wordt omgezet in PGB informele zorg.

Wel dient bij de afweging van deze norm grote aandacht te zijn voor de overbelasting of het risico op overbelasting. Dit is ook een onderdeel van de beoordeling zoals hieronder genoemd.

De derving van inkomen van de mantelzorger wordt vergoed vanuit de bijzonder bijstand en de normen die daar worden gehanteerd.

Bij de beoordeling van de mogelijkheid tot betaling van informele hulp voor zijn taken zal het volgende tijdens de onderzoeksfase worden meegewogen:

- Als eerste moet de budgethouder zijn keus om een informele hulp met het PGB in te schakelen motiveren;
- De informele hulp mag daarbij op geen enkele wijze druk op de budgethouder hebben uitgeoefend bij zijn besluitvorming om over te gaan tot uitbetaling;
- Is de informele hulp in staat om de gevraagde hulp te bieden (mag niet te zwaar zijn)?
- Is de kwaliteit van de geboden hulp voldoende geborgd?
- Is er sprake van verlies aan inkomsten? Dit is het geval wanneer de informele hulp behoort tot de beroepsbevolking en door de geboden hulp minder kan deelnemen aan de arbeidsmarkt. Er is geen sprake van inkomstenverlies wanneer de informele hulp een uitkering ontvangt.
- Van inwonende eerste- en tweede graadsfamilieleden kan meer (onbetaalde) mantelzorg worden verwacht dan van uitwonende familieleden.
- De wens om vrienden, kennissen, collega's en burens uit te willen betalen is afhankelijk van de sociale relatie die de budgethouder met deze mensen heeft. En de mogelijkheid van de budgethouder om zelf iets terug te doen voor de mantelzorger.
- De omvang van de mantelzorg die iemand verleent.

- De totale belasting van de mantelzorger: gebruikelijke hulp, mantelzorg en werk.
- Het type hulp, de frequentie van de geboden hulp, de duur van de hulp (tijdelijk of langere periode) en de mate van verplichting (kan degene die de hulp levert een keer overslaan als hij/zij ziek is of op vakantie wil, of is dit niet mogelijk?) spelen een rol bij het al dan niet overgaan tot betaling.
- De mogelijkheid om zorg uit handen te kunnen geven. Is er passende natura zorg beschikbaar?
- De kosten die iemand moet maken om mantelzorg te verlenen en de mogelijkheid om dit zelf te kunnen bekostigen.
- Na zorgvuldig onderzoek zal worden bepaald of de inzet van informele hulp wel of niet voor betaling in aanmerking komt. Informele hulp die structureel wordt geboden, te typeren is als zwaar, een hoge mate van verplichting kent en van behoorlijke omvang is zal eerder voor vergoeding in aanmerking komen dan een incidentele geboden 'vriendendiensten'.
- Door de invoering van het hiervoor genoemde afwegingskader kunnen de uitkeringsuitgaven van PGB's toenemen.
- De mantelzorgers in een uitkerings situatie zitten ontvangen namelijk niet meer deels inkomsten uit het PGB. Momenteel is onbekend hoeveel betaalde informele hulpen in een uitkerings situatie verkeren.

5.9 Bepaling hoogte PGB

De jeugdige en/of ouders (danwel de wettelijk vertegenwoordiger) dient in het ondersteuningsplan een begroting voor de ondersteuning op te nemen als hij deze via een PGB wil inkopen. Het PGB wordt op basis van deze begroting (budgetplan) vastgesteld en is maximaal gelijk aan 80% van de goedkoopst compenserende oplossing in natura, nooit hoger. Het budget voor een PGB is niet gelijk aan Zorg In Natura omdat verondersteld wordt dat bij een dienstverlener die op basis van een PGB werkt, lagere kosten heeft (bijvoorbeeld als gevolg van administratieve verplichtingen) en een hogere productiviteit). Wanneer de budgethouder toch een duurdere voorziening wil inkopen, dan kan dit, maar betaalt de budgethouder het meerdere zelf.

Als een informele hulp de ondersteuning levert dan geldt een lager uurtarief, namelijk maximaal €20,- per uur. De Landelijke vereniging van budgethouders (Per Saldo) vindt dit een passend uurtarief. Een informele hulp kan maximaal een fulltime werkweek aan uren declareren. Daar komt bij dat de budgethouder alleen de uren kan declareren van de hulpen waarmee een door de gemeente en de SVB goedgekeurde overeenkomst is gesloten.

6. Ouderbijdrage

6.1 Ouderbijdrage

Als een kind hulp met verblijf buiten het gezin krijgt, zijn ouders verplicht bij te dragen in de kosten. Gemeenten leggen de ouderbijdrage op, maar het CAK (Centraal Administratie Kantoor) stelt de hoogte vast en int de bijdrage. Deze wettelijke verplichting is opgenomen in de Jeugdwet.

Voor welke jeugdhulp is een ouderbijdrage verschuldigd?

Een ouderbijdrage is verschuldigd voor alle jeugdhulp waarbij sprake is van verblijf buiten het gezin (gedurende een etmaal of een dagdeel).

Het gaat om verblijf in:

- pleeggezin (waarbij pleegzorg onder de Jeugdwet valt)
- accommodatie van een jeugdhulpaanbieder (open/gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering)
- ggz-instelling
- multifunctionele centra
- orthopedagogische behandelcentra.

Dit betreft dus niet de justitiële jeugdinrichtingen, want die vallen niet onder de Jeugdwet. Bij voogdij en crisisplaatsing wordt geen ouderbijdrage geheven.

Situatie waarbij geen bijdrage verschuldigd is

Er is geen ouderbijdrage verschuldigd in de volgende gevallen (artikel 8.2.1 lid 2 Jeugdwet).

- de jeugdige met het oog op adoptie niet meer door zijn ouders wordt verzorgd en opgevoed;
- de ouders van het gezag over de jeugdige zijn ontheven of ontzet, of
- het verblijf en de verzorging worden aangeboden in een acute noodsituatie, voor de duur van ten hoogste zes weken.

De gemeente geeft dan geen informatie door aan het CAK.

Geen ouderbijdrage bij betalingsonmacht

Als vooraf al duidelijk is dat betaling van de ouderbijdrage (vrijwel) onmogelijk is, móet het CAK afzien van inning.

Geen ouderbijdrage bij schade voor het kind

Artikel 8.2.3 lid 2 van Jeugdwet geeft nog een extra mogelijkheid om de ouderbijdrage buiten invordering te stellen. Dit artikel biedt het CAK de mogelijkheid de ouderbijdrage niet te innen als dit het belang van de jeugdige schaadt. Wat het belang van de jeugdige precies inhoudt, is vastgelegd in internationale verdragen. Bijvoorbeeld in artikel 3 IVRK. Dit artikel bepaalt dat bij elke maatregel die een kind treft, het belang van het kind altijd voorop moet staan. Een ander voorbeeld is artikel 8 EVRM, dat het recht op privéleven, familieleven en gezinsleven vastlegt. Zodra invordering van de ouderbijdrage in strijd is met een van deze bepalingen, kan het CAK beslissen de ouderbijdrage niet of niet geheel te innen.

Door wie is een ouderbijdrage verschuldigd?

De ouderbijdrage is verschuldigd door:

- onderhoudsplichtige (stief-)ouders van de buiten het gezin verblijvende jeugdige;
- een ander dan de ouder die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden;
- de verwekker van het kind aan wie het vaderschap is toegewezen;
- degene die samen met de ouder het gezag over het kind uitoefent.

Bij de toekenning van jeugdhulp is het woonplaatsbeginsel leidend: de gemeente van de woonplaats van de gezagsdrager (ouder(s) met gezag) kent de voorziening toe. Het gaat om de (stief)ouders die de wettelijke onderhoudsplicht over hun kind hebben.

6.2 Wat is de hoogte van de ouderbijdrage?

De ouderbijdrage is een vast bedrag per maand en onafhankelijk van inkomen en vermogen. De verschuldigde bedragen zijn wettelijk vastgelegd. De hoogte van het inkomen heeft geen invloed op de hoogte van de ouderbijdrage. De hoogte van de ouderbijdrage is wel afhankelijk van de leeftijd van het kind en van het aantal dagdelen en/of etmalen jeugdhulp.

De ouderbijdrage is een bijdrage per maand en op basis van een plaatsing van zes of zeven dagen per week. Bij minder dagen of dagdelen is de werkwijze als volgt:

- dag/nachtplaatsing (etmaal): 1/7e t/m 7/7e van het maandbedrag;
- dagplaatsing (maximaal 10 dagdelen per week): 1/10e t/m 10/10e van het maandbedrag.

Hoe loopt het proces van de inning van de ouderbijdrage?

De gemeente bepaalt of een jeugdige jeugdhulp met verblijf krijgt. Vervolgens geeft zij aan het CAK de informatie over wie de ouderbijdrage verschuldigd is. Het CAK is de organisatie die voor de gemeente de ouderbijdrage moet vaststellen en innen.

1. De gemeente bepaalt wie een ouderbijdrage verschuldigd is.
2. De gemeente laat weten aan de ouderbijdrageplichtige dat deze ouderbijdrage verschuldigd is conform de Jeugdwet.
3. De gemeente levert de benodigde gegevens aan bij het CAK.
4. Op basis van de gegevens van de gemeente stelt het CAK de hoogte van de ouderbijdrage vast en factureert het bedrag aan de ouderbijdrageplichtige.
5. Het CAK stuurt de ouderbijdrageplichtige een gecombineerde beschikking/factuur en int de ouderbijdrage.
6. De geïnde ouderbijdragen worden afgedragen aan de gemeente.
7. Hierbij is het woonplaatsbeginsel van toepassing: de gemeente waarin de ouderbijdrageplichtige woonachtig is, is verantwoordelijk voor de aanlevering van de gegevens aan het CAK. Deze gemeente ontvangt ook de door het CAK geïnde ouderbijdrage

7 Kwaliteit

7.1 Kwaliteitseisen

De Jeugdwet richt zich op het uitvoeren van de volgende jeugdhulptaken:

1. De toeleiding naar, advisering over en de bepaling van de aangewezen voorziening (uitvoering gemeentelijke toegangsfunctie);
2. Ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptie gerelateerde problemen;
3. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
4. Het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben

De jeugdhulpaanbieders moeten aan de volgende eisen voldoen:

Jeugdhulpaanbieders:

- hebben de verplichting om verantwoorde hulp te bieden;
- moeten zich zo organiseren en voorzien van kwalitatief en kwantitatief personeel, dat verantwoorde hulp kan worden geboden (norm van de verantwoorde werktoedeling);
- moeten werken met een familiegroepsplan, hulpverleningsplan of plan van aanpak (=ondersteuningsplan);
- dienen een kwaliteitssysteem te hebben;
- moeten werken met medewerkers die beschikken over een VOG;
- dienen een verplichte meldcode te hebben voor huiselijk geweld en kindermishandeling;
- hebben een meldplicht bij een calamiteit;
- hebben een meldplicht geweld bij de verlening van jeugdhulp;
- hebben beschikking over een klachtencommissie;
- moeten beschikken over een cliëntenraad;
- vragen toestemming voor verlening jeugdhulp;
- hebben de verplichting om een vertrouwenspersoon in de gelegenheid te stellen zijn taak uit te oefenen.

Het toezicht op de kwaliteit van de uitvoering voor onze regio Fryslân is belegd bij de landelijke Inspectie Jeugdzorg en Inspectie Gezondheidszorg. De rijksoverheid oefent ook vanaf 1 januari 2015 landelijk toezicht uit op:

- de jeugdhulpaanbieders,

- de gecertificeerde instellingen,
- het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK),
- de Raad voor de Kinderbescherming en
- de justitiële jeugdinrichtingen.

Dit landelijke toezicht wordt uitgevoerd door de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IV en J).

- De Inspectie Jeugdzorg houdt al toezicht op delen van het jeugddomein en werkt daarbij nauw samen met de IGZ en de IV en J;
- De Inspectie voor de Gezondheidszorg houdt, net als voorheen, toezicht op de jeugdgezondheidszorg, de jeugd-GGZ en jeugd met een beperking. Deze zorgvormen komen als jeugdhulp onder de Jeugdwet te vallen.
- De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt toezicht op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen.

De drie toezichthouders treden bij het toezicht op de Jeugdwet gezamenlijk op en houden toezicht op de wettelijke kwaliteitseisen die gelden voor het jeugddomein.

De gemeente moet waarborgen dat jeugdhulpaanbieders voldoen aan de norm van de verantwoorde werktoedeling. De kwaliteitseisen zijn meegenomen als eis in het inkoopproces; op deze manier wordt geborgd dat jeugdhulpaanbieders voldoen aan de in de wet gestelde eisen.

Instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de verantwoorde uitoefening van de door de wet opgedragen taken. Verantwoord wil zeggen dat de uitvoering doelmatig, doeltreffend en cliëntgericht is. Daarbovenop moet de instelling systematisch de kwaliteit van de uitvoering bewaken, beheersen en verbeteren. De inspectie ziet toe op de naleving van de wettelijke eisen voor de instelling en de verplichtingen die gelden voor de kwaliteit van de zorg.

Jeugdhulp in de sociale wijkteams

Professionals in de sociale wijkteams die zich bezig houden met één van deze jeugdhulptaken moeten, om de juiste ondersteuning te kunnen regelen, voldoende deskundigheid hebben op een de volgende kennisgebieden (Bron: besluit Jeugdwet),

- a. psychische problemen en stoornissen;
- b. opvoedingssituaties waardoor jeugdigen mogelijk in hun ontwikkeling worden bedreigd; waaronder kindermishandeling en huiselijk geweld
- c. taal- en leerproblemen;
- d. somatische aandoeningen;
- e. lichamelijke of verstandelijke beperkingen

De deskundigen in de sociale wijkteams hoeven niet in alle problemen zelf te kunnen voorzien van een passend hulpaanbod. Het is wel van belang dat de deskundigen het hulpaanbod binnen en buiten de gemeenten kennen en per geval kunnen beoordelen wat voor hulpaanbod passend is.

Wanneer de sociaal werker een van de taken op de gebieden 2 t/m 4 biedt, moet zij ook voldoende bekwaam zijn om deze jeugdhulptaken uit te voeren. De wet voorziet in de mogelijkheid taken uit te voeren onder supervisie van een geregistreerd jeugdzorgwerker.

Professionals die Jeugdhulp bieden moeten tenminste een hbo (zoals MWD, SPH) of wo opleiding (gedragwetenschapper; jeugdpsychiater) hebben en geregistreerd zijn in het kwaliteitsregister Jeugdzorg. Er geldt een overgangstermijn voor professionals die nu al op hbo niveau werken, maar nog geen opleiding op dat niveau hebben afgerond. Deze professionals dienen zich echter wel al aan te melden om voor die overgangstermijn in aanmerking te komen. Ook zullen zij gedurende de overgangperiode een minimaal aantal uren per week in de jeugdhulp werkzaam moeten zijn

7.2 Fraude en oneigenlijk gebruik (in -en terugvordering)

In de wet wordt gemeenten de mogelijkheid geboden om fraude te bestrijden, door middel van het expliciet benoemen van de mogelijkheden tot herzien, intrekken en terugvorderen.

Het verhalen van kosten is mogelijk in de situatie dat :

- de cliënt opzettelijk onvolledige en/of onjuiste gegevens heeft verstrekt;
- de cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget verbonden voorwaarden voldoet ;
- de cliënt de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget niet of voor een ander doel gebruikt.

De gemeente heeft op het gebied van Jeugd een toezichthoudende taak op oneigenlijk gebruik van individuele voorzieningen en het PGB. Om deze taak uit te kunnen voeren wordt aansluiting gezocht met de sector Sociale Zaken(team handhaving). Qua proces zal zoveel mogelijk gelijk ingestoken worden evenals de inhoud op onderdelen, voor zover dit samenhangt met de Algemene wet bestuursrecht en _niet_ met de WWB; Ook hierbij gaan we uit van de waarde die uitgaat van Hoogwaardig Handhaven en willen we bijdragen aan het voorkomen van misbruik en fraude.

7.3 Klachtenregeling

Indien een cliënt het gevoel heeft onjuist bejegend te zijn, kan men een klacht indienen. Klachten kunnen betrekking hebben op de handelswijze van de gemeente, dan wel van (een medewerker van) de aanbieder van een individuele voorziening. De gemeente legt de aanbieders van voorzieningen in de verordening op een onafhankelijke klachtregeling te hebben. Dit is meegenomen als eis in het inkoopproces, op deze manier wordt geborgd dat jeugdhulpaanbieders voldoen aan de in de wet gestelde eisen. Burgers met klachten over de jeugdhulp-instellingen moeten allereerst contact opnemen met de instelling zelf. Mocht dit niet tot een oplossing leiden, dan kan de burger zich wenden tot de gemeente. De klachtenbemiddelaar zal dan proberen een oplossing te vinden. Direct na ontvangst van de klacht wordt er telefonisch contact opgenomen. Soms wordt ook een bemiddelingsgesprek gevoerd. Binnenkomende signalen aan het adres van de

klachtenbemiddelaar kunnen ook aan het sociaal wijkteam overgedragen worden voor maximaal leereffect en afwikkeling. Algemene klachten over het beleid of de beleidsuitvoering van de gemeente kunnen niet door de klachtenbemiddelaar opgelost worden. Deze signalen worden wel doorgegeven aan de beleidsafdeling.

Leeuwarden is aangesloten bij de Nationale (kinder)ombudsman als onafhankelijke externe klachtbehandelaar. Hier kan een klager terecht als hij van mening is dat zijn klacht niet naar behoren is afgehandeld, of als hij het met de uitkomst niet eens is.

7.4 Bezwaar en beroep

Iedere belanghebbende heeft het recht als hij het met een beschikking niet eens is, in bezwaar te gaan. De gemeente streeft ernaar, voordat een negatief of afwijkend besluit valt, belanghebbende in de gelegenheid te stellen hierop te reageren, zodat de kans groot is dat door de gemeente gemaakte eventuele fouten hersteld kunnen worden. Bij een negatieve of afwijkende beschikking geeft het college, bijvoorbeeld door de beschikking langs te brengen en uitleg te geven, een extra contactmoment. Bij het in bezwaar gaan bestaat de mogelijkheid samen nog eens naar het probleem te kijken. Tot slot bestaat nog enigerlei vorm van mediation, indien het college dat opportuun acht.

7.5 Vertrouwenspersoon

Als jeugdigen en ouders/verzorgers hulp en ondersteuning krijgen bij opgroeien en opvoeden is er - zeker in situaties waarbij sprake is van drang en dwang - sprake van afhankelijkheid. In een afhankelijkheidssituatie wordt het lastiger om het te hebben over dingen die niet goed verlopen in de hulpverlening. In die situaties moeten jeugdigen en/of hun ouders, vanwege die afhankelijkheid, kunnen terugvallen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon, die hen bijstaat. Deze dienstverlening is voor de cliënten gratis.

De kernwaarden in het vertrouwenswerk zijn de internationale rechten van het kind/de mens en het belang dat de cliënt voor zichzelf ziet.

De kerntaken van een onafhankelijk vertrouwenspersoon zijn informatie, advies, (klacht) ondersteuning te verlenen aan jeugdigen, ouders/verzorgers, (netwerk)pleegouders en rechtstreeks betrokkenen die hen daartoe verzoekt bij:

- Vragen, klachten of problemen inzake:
 - o een individuele en/of collectieve beschikking van gemeenten;
 - o de uitvoering van een onderzoek;
 - o de uitvoering van de zorg, de (gezins-)voogdij en/of jeugdreclassering;
- Een klacht-, bezwaar- of beroepsprocedure.

Naast de primaire taak van individuele advisering en ondersteuning hebben de vertrouwenspersonen ook andere functies:

- voorlichting geven over de (rechts)positie van cliënten aan de doelgroep en professionals;

- tekortkomingen in de structuur en de toeleiding naar en/of uitvoering van de zorg en/of (gezins-)voogdij, voor zover deze afbreuk doen aan de rechten en/of de veiligheid van betrokkene(n), signaleren en waar nodig aan de Inspectie te melden en;
- tenminste eenmaal per jaar een rapport uit brengen ten behoeve van het kwaliteitsbeleid waarin de registratiegegevens en signalen staan vermeld.

Op grond van de nieuwe Jeugdwet is de gemeente de bevoegde autoriteit om een vertrouwenspersoon in te stellen. De Nederlandse gemeenten hebben ervoor gekozen om het vertrouwenswerk centraal, via de VNG, te regelen en in te richten. In Fryslân wordt het vertrouwenswerk belegd bij Zorgbelang.

7.6 Inspraak en medezeggenschap

De invoering van de 3 decentralisaties verandert het nodige voor de bewoners in onze gemeente op het gebied van werk, zorg en jeugd. De ontwikkeling betekent ook een verandering op het gebied van inspraak en medezeggenschap binnen de gemeente. De huidige invulling van inspraak en medezeggenschap (door de WMO-raden en Cliëntenraad (CR) Werk en inkomen) is niet meer dekkend voor het veranderende sociale domein. Daarom is er 1 raad voor het gehele sociale domein in oprichting. Binnen deze raad is ook het domein jeugd vertegenwoordigd en zal er verbinding zijn met de cliëntenraden van de instellingen.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij naar de notitie Cliëntparticipatie.

7.7 Privacy/gegevensuitwisseling

In de samenwerking tussen de werkers van de sociale wijkteams en professionals van andere organisaties is het van belang om de privacy van cliënten goed te borgen. Een goede samenwerking van uit het principe 'één huishouden, één plan, één aanpak' is alleen mogelijk als er op efficiënte wijze informatie met elkaar kan worden gedeeld. Gemeente Leeuwarden heeft samen met de coöperatie Amaryllis een privacy en triage kader ontwikkeld. Dit kader wordt nu geïmplementeerd.

Belangrijk is dat de professional zich bewust is van het feit dat het verwerken van gegevens een inbreuk op de privacy van de betrokkenen betekent en een weloverwogen keuze maakt om al dan niet tot verwerking over te gaan. In de werkprocessen zijn deze keuze- of triagemomenten ingebouwd. In de praktijk zal meermaals moeten worden stilgestaan bij de vraag of de juiste keuzes zijn gemaakt. Professionals worden begin 2015 geschoold, eind 2014 wordt gestart met de teamleiders.

Binnen de sociale wijkteams vindt regelmatig intervisie plaats en wordt ook op casusniveau gesproken over het onderwerp privacy. De gemeente zal periodiek steekproefsgewijs controleren of gegevens op de juiste wijze zijn verwerkt. Met de sociale wijkteams worden hierover afspraken gemaakt in de subsidiebeschikking. Ook met andere zorgaanbieders zijn afspraken gemaakt. Belangrijke pijlers voor gegevensverwerking zijn een goede balans tussen noodzakelijke gegevensverwerking vanuit de maatschappelijke opgave in het sociaal domein en borging van de privacy, versterking van de positie van

de burger, en versterken van de democratische verantwoording over gegevensverwerking en privacy op lokaal niveau.

7.8 Escalatieproces

Het op- en afschalen van zorg en ondersteuning behoort tot de taken van de sociaal werker in samenwerking met de lokale expertpool/deskundigenadvies en de ketenpartners. Wanneer de problematiek complexer wordt en meerdere domeinen omvat, kan het zijn dat de uitdaging meer in het samenwerken zit, dan in het oorspronkelijke probleem van het gezin of de burger. In dat geval is helderheid over het escalatieproces van belang. We werken als gemeenten aan een Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE).

AVE kent vier fases:

- groen: richt zich op preventie en tijdige signalering. Hiervoor zijn signaleringsprotocollen voorhanden die gaandeweg kunnen worden verbeterd;
- oranje: is het leveren van de gebruikelijke basisondersteuning onder regie van de wijkteams. Hiervoor zijn of worden werkprocessen en protocollen beschreven (zie ook de beschrijving in voorgaande paragrafen);
- rood: de derde fase sluit aan bij de processen en procedures van het Veiligheids-huis;
- donkerrood: de laatste fase, waarin de afhandeling van de zorgvraag het karakter van een openbare ordezaak krijgt. Daarvoor is de burgemeester verantwoordelijk, omdat het in die fase gaat om totale escalatie en kans op maatschappelijke onrust. Dan wordt het geldende scenario ter voorkoming van maatschappelijke onrust in werking gezet.

Een acute crisis is voor het crisisteam en zit in AVE2. Dit is onderdeel van de reguliere 3D aanpak. Dan wordt er op- en afgeschaald conform de route.

De aanpak beschrijft onder meer per fase wie operationeel- en bestuurlijk verantwoordelijk zijn. De aanpak te voorkoming van escalatie ordent bestaande systemen en routes tot een totaalaanpak. Een van die bestaande systemen is de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

8 Slotparagraaf

8.1 Hardheidsclausule

Het college kan altijd, gemotiveerd, nadere regels stellen ter verdere uitvoering van de criteria en de inzet van specialistische jeugdhulp zoals beschreven in deze beleidsregels.

8.2 Vaststelling en inwerkingtreding

De Beleidsregels Jeugdhulp Leeuwarden 2015 zijn vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van Leeuwarden op 18 november 2014 en treedt in werking 1 dag na publicatie.

8.3 Overgangsrecht

Voor de Jeugdwet geldt dat gemeenten voor het jaar 2015 op basis van het overgangsrecht gehouden zijn zorg bij bestaande indicaties te continueren. Voor de Jeugdwet is hierbij in het overgangsrecht vastgelegd dat cliënten recht hebben op continuering bij dezelfde aanbieder. Dit geldt ook voor reeds afgegeven PGB's.

8.4 Citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als 'Beleidsregels jeugdhulp Leeuwarden 2015'.

Bijlage 1 De toepassing van het woonplaatsbeginsel

De verantwoordelijke gemeente is in beginsel de gemeente waar de ouder met gezag woont. Als een jeugdige en zijn of haar ouders hulp nodig hebben, wordt eerst bekeken waar het gezag ligt. Daarna wordt vastgesteld wat het adres is. Zo wordt duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor de desbetreffende jeugdige. Bij een verhuizing, een wijziging in het gezag of als de jeugdige meerderjarig wordt, verandert de situatie. Voor de nieuwe situatie moet opnieuw met behulp van het stappenplan worden bepaald welke gemeente op dat moment de verantwoordelijke gemeente is.

Het vaststellen van de woon- of verblijfplaats

Bij het bepalen van het woonadres wordt aangesloten bij de inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP). Als een jeugdige zelf, of zijn of haar gezagsdrager, niet heeft gezorgd voor de inschrijving in de BRP, moet hij of zij gewezen worden op zijn of haar wettelijke plicht om zich in te schrijven. Als er geen inschrijving in de BRP is, wordt gekeken naar het werkelijke verblijf van de gezagsdrager. In sommige gevallen is het werkelijke verblijfplaats van de jeugdige bepalend voor de verantwoordelijke gemeente. Soms komt het voor dat het werkelijke verblijf van een jeugdige bij een nevenvestiging van een jeugdhulpaanbieder is. In die gevallen is het adres van de nevenvestiging het adres dat geldt. Als het moment van de hulpvraag wordt gehanteerd, geldt het eerste contact van de jeugdige bij de toegang.

Verhuizing

Een wijziging van de inschrijving in de BRP betekent de start van overleg tussen gemeente die verantwoordelijk was en de gemeente die verantwoordelijk wordt. Dit overleg is gericht op de feitelijke overdracht. Hulp bij acute situaties Bij acute situaties wordt direct jeugdhulp aan de jeugdige geleverd of een kindbeschermingsmaatregel uitgesproken. De gemeente die de acute hulp levert, stelt via het stappenplan vast welke gemeente formeel verantwoordelijk is. De kosten van alle geleverde acute hulp zijn immers voor rekening van die gemeente. Wanneer de Jeugdwet niet van toepassing is, is er geen gemeente direct verantwoordelijk voor de desbetreffende jeugdige. Gemeenten die kosten voor jeugdhulp hebben gemaakt moeten in die uitzonderlijke gevallen de kosten verhalen op de reisverzekering, de desbetreffende buitenlandse verzekeraar of via de gezagsdrager van de jeugdige.

Overgangsrecht in 2015

Met betrekking tot het overgangsrecht geldt de situatie zoals deze op 31 december 2014 bekend is. Waar in het stappenplan het moment van de hulpvraag staat, geldt ten aanzien van het overgangsrecht de situatie op 31 december 2014. Een jeugdige heeft recht op (jeugd)hulp tot het moment waarop een indicatie of verwijzing of strafrechtelijke beslissing eindigt, tot maximaal het einde van 2015. Bij langdurige pleegzorg geldt het overgangsrecht tot het moment dat de jeugdige 18 jaar wordt.

Gescheiden ouders in verschillende gemeenten

Als ouders na een echtscheiding in verschillende gemeenten wonen en de jeugdige bij beide ouders woont, moet er een hoofdverblijf worden aangewezen. De rechter kan bij de

scheidingsuitspraak het hoofdverblijf bepalen. Als het hoofdverblijf niet door de rechter is bepaald, geven de ouders aan wat het hoofdverblijf van de jeugdige is. Kunnen of willen de ouders dit niet aangeven dan gaan de twee desbetreffende gemeenten met elkaar in overleg. Daarbij hanteren zij het criterium: de verantwoordelijke gemeente is die gemeente waar de jeugdhulp in het belang van de jeugdige binnen zijn sociale netwerk (school, sport en vriendenkring) georganiseerd kan worden.

Voorlopige voogdij

De kinderrechter kan om verschillende redenen een voorlopige voogdij uitspreken. Het gaat daarbij altijd om acute noodsituaties waarin een snel ingrijpen ter (tijdelijke) bescherming van de minderjarige nodig is. Zo kan het nodig zijn om een medische behandeling voor een kind mogelijk te maken, als toestemming door de ouder(s) wordt geweigerd. Voorlopige voogdij kan ook een tussenmaatregel zijn wanneer deze wordt uitgesproken gedurende het onderzoek naar een beëindiging van het ouderlijk gezag. Dan is het gezag van de ouder(s) geschorst, in afwachting van een definitieve maatregel. Bij de situatie van voorlopige voogdij is voor het bepalen van de woonplaats gekozen voor een praktische oplossing. Uitgangspunt is de situatie die gold voordat sprake was van voorlopige voogdij. De gemeente waar de ouder die het gezag had woont is verantwoordelijk. Als die ouder tijdens de duur van de situatie van voorlopige voogdij verhuist, wordt de gemeente waar deze ouder naar toe gaat verantwoordelijk.

Tijdelijke voogdij

Bij de situatie van tijdelijke voogdij is er tijdelijk in de voogdij voorzien. Deze situatie kan onbeperkt duren, tot het moment waarop ouders terugkeren, bijvoorbeeld na het uitzitten van een gevangenisstraf in het buitenland, of totdat een jeugdige terugkeert naar het land van herkomst (Nidos heeft dan meestal de tijdelijke voogdij) of tot het moment waarop een jeugdige meerderjarig wordt. De verblijfplaats van de jeugdige is in deze situaties bepalend.

Instellingsvoogdij

Als de voogdij door een gecertificeerde instelling wordt uitgeoefend is het werkelijke verblijf van de jeugdige bepalend. Vaak woont deze jeugdige in een pleeggezin of in een residentiële instelling. Als de jeugdige in een residentiële instelling woont, geldt niet het adres van de hoofdvestiging van de jeugdhulpaanbieder maar het werkelijke verblijf van een jeugdige bij de nevenvestiging.

Meerderjarige jeugdige

Als een jeugdige 18 jaar wordt, is er volgens het burgerlijk wetboek geen gezagsrelatie meer. Daarom wordt in dat geval uitgegaan van het adres van de jeugdige.

Woonplaats van gezagsdrager(s) onbekend of in het buitenland

Als de woonplaats van de gezagsdrager(s) onbekend is, geldt het werkelijk verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag. Als de gezagsdrager(s) in het buitenland wonen en de jeugdige in Nederland verblijft, geldt het werkelijk verblijf van de jeugdige. Er is dus altijd een gemeente verantwoordelijk.

Woonplaats gezagsdrager en jeugdige in buitenland

Als ouders en jeugdige in het buitenland wonen, is er geen recht op jeugdhulp. Gemeenten hoeven dan geen jeugdhulp te leveren.

Woonplaats gezagsdrager in Nederland en jeugdige in buitenland

De gemeente waar de gezagsdrager woont is verantwoordelijk.

Briefadres

Soms wordt iemand op een briefadres en niet op een woonadres ingeschreven in de BRP. Dit kan voorkomen als iemand bijvoorbeeld in een psychiatrische instelling, een Blijf van mijn Lijf-huis of in een gevangenis verblijft. Bij een briefadres geldt het werkelijke verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag. Wanneer zowel het briefadres als het woonadres bekend zijn in de BRP, wordt het woonadres gehanteerd.

Bijlage 2: Schematische weergave toegang

Bijlage 2 Afwegingskader individuele maatwerkvoorzieningen

Vorm Jeugdhulp	Doelgroep	Resultaat	Categorieën
Hulp, ondersteuning en behandeling van of omgaan met psychische problemen en/of stoornissen;	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen/jongeren in de leeftijd van 0-18 jaar (eventueel met uitloop 23 jaar) • Met een psychische aandoening die zo ernstig kan zijn dat zij hierdoor in hun ontwikkeling worden bedreigd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gericht op het bevorderen, het behoud of het compenseren van zelfredzaamheid van jeugdigen en hun omgeving 	A
			B
Hulp, ondersteuning en behandeling bij psychosociale problemen, of bij een verstandelijke beperking van de jeugdige	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen/jongeren in de leeftijd van 0-18 jaar (eventueel uitloop 23 jaar) • met een verstandelijke beperking of psychosociale problemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gericht op het bevorderen, het behoud of het compenseren van zelfredzaamheid van jeugdigen en hun omgeving met een verstandelijke beperking en/of psychosociale problemen 	A
			B

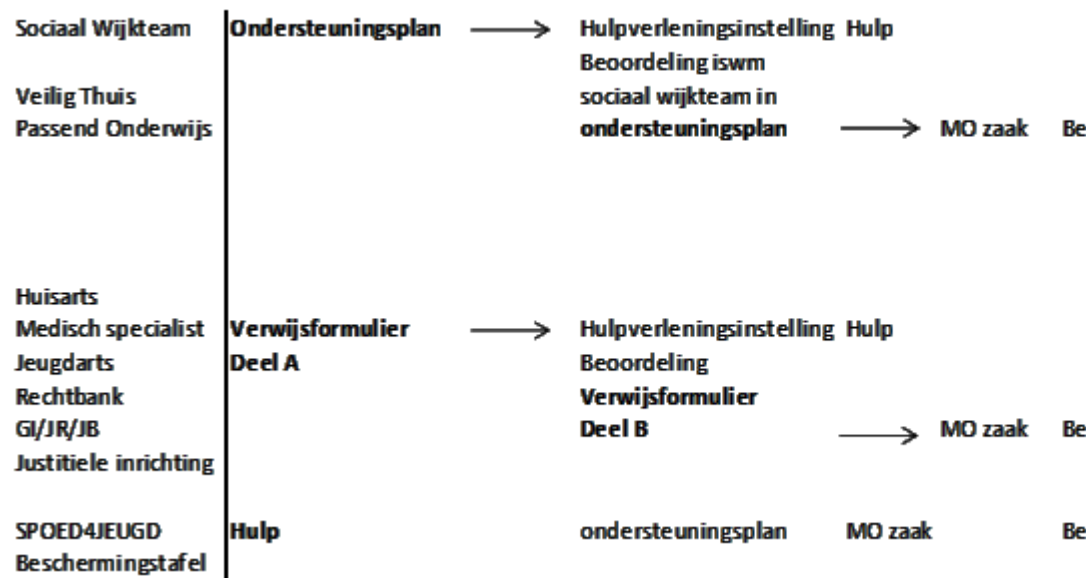
Ondersteuning bij opvoedingsproblemen van ouders of bij adoptie gerelateerde problemen	<ul style="list-style-type: none"> Ouders met (geadopteerde) kinderen in de leeftijd van 0-18 jaar 	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteuning is gericht op het versterken van de opvoedingsvaardigheden Ondersteuning is gericht op het verlichten van de draaglast van opvoeders/ mantelzorgers 	A
			B
			C
			D
Bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer ondanks beperkingen	<ul style="list-style-type: none"> Kinderen/jongeren in de leeftijd van 0-18 jaar En hun omgeving Met een lichamelijke en/of Somatische aandoening 	<ul style="list-style-type: none"> De zelfredzaamheid van de jeugdige en hun omgeving is bevorderd, behouden of gecompenseerd 	A
			B
Crisisopvang	<ul style="list-style-type: none"> Kinderen/jeugdigen in de leeftijd van 0-18 jaar (eventuele uitloop 23 jaar) die niet veilig thuis kunnen wonen en acute hulp nodig hebben. 	<ul style="list-style-type: none"> In een kort tijdsbestek (of periode van vier weken) is in overleg met alle betrokkenen een oplossing voor de onveilige situatie die is ontstaan gevonden 	D

<p>Gesloten jeugdhulp</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen/jeugdigen in de leeftijd van 0-18 jaar (eventueel met een uitloop 23 jaar) • Met ernstige gedragsproblematiek • Waarbij de kans bestaat dat de jeugdige zich onttrekt of onttrokken wordt aan de hulp die hij/zij nodig heeft 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een dusdanige gedragsverandering dat de jeugdige weer kan participeren in de maatschappij. 	<p>D</p>
<p>Gedwongen jeugdhulp (ter uitvoering van een jeugdbeschermings-of jeugdreclasseringsmaatregel)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen/jeugdigen in de leeftijd van 0-18 jaar • Met een jeugdbeschermingsmaatregel en/of een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd door de kinderrechter 	<ul style="list-style-type: none"> • het bieden van een veilige en stabiele opgroeiomgeving, wanneer daar -tijdelijk- in de thuissituatie geen invulling aan kan worden gegeven. • professionele ondersteuning en hulpverlening te bieden aan deze jeugdigen, naar gelang hun behoefte, hun achtergrond en de mate van beschadiging die zij hebben opgelopen in hun thuissituatie. • de jeugdige kan weer naar huis 	<p>B</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Terugdringen van recidive (of ernstig schoolverzuim) door beïnvloeding van delict gerelateerde en criminogene factoren 	
Pleegzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen/ jeugdigen van 0-18 jaar • waarvan ouders (tijdelijk) onmachtig zijn om de veiligheid van het kind/jeugdige te kunnen waarborgen (door pedagogische onmacht, emotionele of fysieke mishandeling en verwaarlozing of verslavingsproblematiek van ouders of (specifieke) problematiek van het kind).. 	<ul style="list-style-type: none"> • de kinderen/ jeugdigen wonen in een veilige en stabiele opvoedingomgeving • de kinderen/jeugdigen kunnen weer thuis wonen 	D
(semi) residentiele hulp in vrijwillig kader	<ul style="list-style-type: none"> • kinderen/jongeren in de leeftijd van 0- 18 jaar (eventueel met uitloop 23 jaar) • met een lichamelijke-, ontwikkelings-, emotionele-, gedrags- 	<ul style="list-style-type: none"> • jeugdigen kwalitatief goede verzorging en opvoeding te bieden, op zo'n manier dat een gezonde ontwikkeling mogelijk is. Daarbovenop worden individuele doelen gesteld 	C D

	<ul style="list-style-type: none"> problemen of stoornissen en bij een belastende thuissituatie, gebrekkige opvoedvaardigheden van de ouders, een verstoorde ouder- kindrelatie of kindermishandeling 	die gericht zijn op verminderen van bepaalde problemen en het leren van bepaalde vaardigheden	
Specialistische dagbehandeling en verzorging	<ul style="list-style-type: none"> kinderen/jongeren in de leeftijd van 0-18 jaar (eventueel uitloop 23 jaar) met psychische problemen en/of stoornissen of met een verstandelijke beperking of psychosociale problemen of met een lichtelijke en/ of somatische aandoening 	<ul style="list-style-type: none"> jeugdigen kwalitatief goede verzorging en opvoeding te bieden, op zo'n manier dat een gezonde ontwikkeling mogelijk is. Daarbovenop worden individuele doelen gesteld die gericht zijn op verminderen van bepaalde problemen en het leren van bepaalde vaardigheden 	C
			D

Bijlage 3: Schematische weergave toegang

Bijlage 4: format Budget plan